

- 6 Viles persone & infime nequeant nominari, eligi vel adspirare ad officium publicum honoris, quia eo fungi prohibentur.
- 7 Exercentes officium caponis & stabularij ex hoc sunt viles & infima persona: quia communiter solent committere fraudes colludendo cum furibus aduersus eos, quos recipiant, & communiter hospitatores isti sunt homines rapaces & vulgares.
- 8 Qui exercut officium viles & infimum, non potest eligi nec nominari ad officium dignitatis vel honoris.
- 9 Artifices & negotiatori & alii viles personae non possunt assumere officia provincialia & alias dignitatis.
- 10 Inuria sit dignitati, quando viles persona ad eam euentur.
- 11 Officia vilia reddunt ea exercentes obscuros, ut nequeant ad dignitatem seu honorem promovere.
- 12 Officia mechanica censemur vilia: & sic nobiles ea exercentes non gaudent nobilitate.
- 13 Exercentes mercimonia, cuiuscunq; ergasterio adharentes, nequeant habere officia publica honoris.
- 14 Exercentes artes viles indistincte & probentur admitti ad aliquos honores, nisi in causa necessitatibus.
- 15 Illud officium dicitur viles & sordidum, quod pro tali reputatur.
- 16 Exercentes officia stabularij vel caponis, communiter solent esse personae pauperes, quae de suo non possunt se alere.
- 17 Elatoria est electio seu nominatio ad officium publicum honoris & contentui habita, quando fit de personis, quibus non est viles & vita sufficiens.
- 18 Ad quem pertinet institutio & confirmatio, pertinet etiam destinatio.
- 19 Ad quem pertinet ius confirmandi electionem, spectat etiam cognoscere de defectu & inhabilitate electorum ex officio vel ad instantiam partiu, & repellere & infirmare electione de factam, quando subest infama & rationabilis causa.
- 20 Nominati ad magistratus non habent solidam iurisdictionem, quousq; fuerint confirmata a Superiori, cui competit confirmatio: nam ab eo censemur habere solidam iurisdictionem.
- 21 Ex hoc quod competit alicui ius confirmandi nominatio ad aliqua officia, censemur competere ius superioritatis in nominatis.
- 22 Omnis dispositio generaliter loquens de personis admittendis ad aliquod officium, est intelligenda & interpretanda de donis & capacibus.
- 23 Longa consuetudo in electionibus officialium est custodienda.
- 24 Longa consuetudo admittendi ad officia publica magistratus seu honoris personas certe atatis, est obseruanda.
- 25 Consuetudo, quod in honesta & viles persona admittantur ad officia publica magistratus seu honoris, prouident capones & stabularij & reneditores, non procedit.
- 26 Consuetudine vellege si caueatur, ut ad officia publica magistratus seu honoris admittantur homines certe conditionis est intelligendum, fiducie sunt.
- 27 Per exercitum vilum & infimorum officiorum caponia & stabularij ipsorum persone remanent sordiditate seu voluntate infecta, ita, ut nequeant habere postea officium honoris.
- 28 Commisso & mandatum confirmantis non extenditur ad eam confirmationem, quam in specie verisimiliter committens vel mandans non concederet.
- 29 Appellatio non permitteatur (dico quo ad effectum suspensoris) quotiescunquer res dilationem non recipit.
- 30 Litependente suo prouisio, considerata qualitate causa, si
- forte res periret vel consumeretur durante lite, ut fuisse, vel equum pro expensis.
- 31 Idem, quando tempus finiretur, forte relictis electis ad tres mensas.

CONSILIVM XXXI.

Quod est Illustrissimi domin. Petri Poncea Leone Episcopi Placentini, Regijque consiliarij, Catholice fidei censoris, & Summi Inquisitoris in Hispaniarum Regnis merito creati, missum ad auetorem iudicem causa infra scripta.

Supposito casu presentis processus super infirmandam electione a Concilio municipij de Xaralizejo facta iudicium ordinariorum, vulgo Alcaldes ordinarios, nuncupatorum, quamuis a iudice maiore dict. villa ab eodem Episcopo domino temporali d. municipij positum confirmata, in quantum de iure locu habere posset, quia habebant ipsi electi officia villa & infima: nepe, Iacob. erat tempore electionis stabularius, Francisc. vero capo.

Præsupposito etiam, quod ad dictum Episcopum pertinet prædicta confirmatio electionem, & ipsi electis atque confirmatis tradere virgas iustitia, ut exsequitoria lata obtentum est, de quo non dubitatur. Item vasis probationibus pro parte, & ad instantiam fiscalis dicti Episcopi aduersus prædictos electos factis, necessario iudicari debet contra illos declarando pro nullis dictam electionem & confirmationem, & p. cipiendo concilio dicta villa, ut alios iudices, habiles tamen & idoneos nominet sub pœnis & monitionibus iuridicis, opportunis, idq; ex ius i. ipsius dispositione, quod in presenti consilio annuente Deo demonstrabitur.

Primo: quia, ut probatum est in processu, exercentes officium caponis & stabularij sunt infames infamia facti, attenta opinione & estimatione, quæ habetur de his personis in Hispania. Item officium iudicium ordinariorum in dicto municipio est honorificum, præsertim, cum probatum sit, quod cognoscant de omnibus causis civilibus & criminalibus in prima instantia inter vicinos & alios in territorio dicti municipij, ut ad sensum patet & probatur in capit. lice causam, de probation. in princip. ibi, super iuri dictione, honore ac districtu in villa Sancti Petri, & Castro Ariori: & facit lex i. titul. i. De los t. caualleros, libro sexto recuperat. Regie, sed infama iuris vel facti non solum repellit, sed admitit officium honorificum iudicis habitum, text. in l. infama, ubi notat Ioann. de Platea, & in leg. nec infama, l. de decurion. libr. i. l. vno. Codic. de fam. lib. i. & l. Codic. de dignit. lib. 2. notatur in l. cum Prator. ff. de indic. in leg. 2 ff. de officio affis. & est lex nostri Regni expressa 4. titul. 4. parit. 3. ibi. Non oportet quod fuisse de malafama, & leg. 7. tit. 6. parit. 7. ibi. Et tan grande fuerat haec enfamatio, que effos a tales non pueri dengar de novo ninguna dignitas, ni honra de aquellas, para que deuen ser escogidos homes de buena fama, & aun las que auian ganado ante deuen las perder luego que fueren proneidos por tales. E demas dezmos, que ninguno de los enfamados no puede ser iuzgador, ni conlegiero de Rey, ni de comun de algun concejo, &c. Quæ verba omnino tam in se, quam in ratione decisionis sunt ponderanda. Nam ut dicit Ioannes de Platea in leg. ad sub 3 eundam, Codic. de decurion. libro decimo, nullus debet elegi in iudicem, qui non sit dignissimus & meritiss & facultibus: nam dignis & benemeritis sunt officia, honores & dignitates conferenda, textus in leg. ut virtutum merita, Codic. de statu & imagin. Item præmisso, quod est probatum, quod exercens officium caponis & stabularij, minor ex hoc habetur, quam ceteri

Consilium Trigesimum Primum.

ceteri homines, ut iuxta illos ponit non possit, manifeste constat, dictos Didacum & Francisc. ob exercitum dictorum vilium officiorum minime potuisse eligi nec confirmari ad honorabile officium iudicium ordinariorum dicta villa: quia non sunt digni esse in societate personarum honestarum, ut probat d. l. 2. C. de dignit. lib. 12. ibi, & quos infamia ab honestorum causis segregat, &c. Quæ verba sunt omnino expendenda. Sed in expressis terminis de iure nostri Regni cauetur hoc expressum in pred. l. 4. tit. 4. part. 3. ibi, Ouse se fecho cosa porque valiese menos, segun el fuero de Espanna: facit etiam l. 2. tit. 15. lib. 2. ordin. Regal.

Item t. idem probatur, præsupposito, quod valet argumentum de testis iudicem præsertim negatiue, ut defectus, qui repellit, ne quis possit esse testis, repellat etiam ab officio iudicis, iuxta tradita in cap. de ceteris ro. de testis. Sed t. qui fecit aliquid, quo minus habeatur, non potest esse testis, ut probatur manifeste in l. tit. 16. part. 3. ibi, El que huiesse hech por que valiese menos, en tal manera que no pudiesse ser par de otro, no puede ser testigo, &c. Ergo nec poterit esse iudex. Item t. viles personae & infamae nequeant nominari eligi vel aspirare ad officium publicum honoris, quia eo fungi prohibentur, text. in l. honoris, ibi: Is. qui non sit decurio, daunirata vel alius honoribus fungi non potest, quia decurionum honoribus, plebi fungi prohibentur, &c. ff. de decur. est etiam text. expressus in auth. de defens. cusi. in princ. iuncta glossa obsecr. collat. 3.

Item, t. quod exercentes officium caponis & stabularij ex hoc sint viles & infima personae, patet, quia communiter solent committere fraudes colludendo cum furibus aduersus eos, quos recipiant, & hac de causa emanauit dictum prætoris aduersus capones & stabularios, ut in l. in princ. versic. maxima utilitas, ff. nauta cap. & stabular. & l. 26. tit. 8. part. 8. ita Bald. in l. 1. C. locat, quæ refert Greg. Lop. in d. l. 26. in glo. de leales, dicit, quod communiter hospitatores isti sunt homines rapaces & vulgares. Et quod capo sit persona viles, expresso cauetur in l. humilem, versio. humiles, C. de testis nospi. ibi, tabernariam, & in l. C. de natur. lib. ibi, vel ex tabernaria, idem probatur in l. qua adulterium, C. de adulter. tenet Aymon Crauet. consil. 13. num. 2. quem refert & sequitur Roland. a Valle consil. 34. num. 5. lib. 2. probatur etiam in l. tit. 14. part. 4. & a fortiori erit viles stabularius. Sed t. ille, qui exercuit officium viles & infimum, non potest eligi nec nominari ad officium dignitatis vel honoris, ut est text. expressus in l. ne quis ex ultimis negotiatoribus, C. de dignitatis, lib. 12. ibi Bartol. expresso summatum textum sic, quod negotiantes artes vilissimas ad dignitatem seu honorem non aspirant, & aspirantes repelluntur a dignitate seu honore etiam quæsto. Et idem notat Ioannes de Platea, ibi etiam dicit, quod propter vilitudinem negotiationum repelluntur a dignitatibus & honoribus tradit late Aymon Crauet. consil. 13.

Imo etiam si prædicti Iacobus & Franciscus non essent capo & stabularius, nec reuenditores in dominibus suis, sufficeret, quod probatur, nempe, in aliorum dominibus & tabernis ipos vendere publice panes coctos, & alia victualia & cibos paratos ad comedendum, viatoribus & transeuntibus, quia ex hoc incidere possent in peccatum corporalem fraudem committentes & victualia prohibita vendentes.

Vnde t. in honestum est, ut hi venditores horum vtenſilium possent habere officia iudicium ordinariorum dicta villa, nec alia honorifica, text. in l. eos, qui vtenſilia negotiantur & vendunt, ff. de decurionib. si recte expendunt. Et ita Bart. ibi subiicit hæc verba: Dico, quod hæc est, qui faciunt istas artes viles indistincte, prohibentur admitti ad aliquos honores, quod intelligo verum, nisi in casu necessitatis, si alii non reperintur, ut ista in l. fin. & supra eodit. l. generaliter, s. spuriis. Hucusque Bart. Si ergo hoc officium caponis vel reuenditores vel illius, qui publice etiam de suis rebus vtenſilia vendit, est viles officium & in honestum: Ergo a fortiori stabularius & capo reuenditores vtenſilium non poterunt nominari iudices ordinarii alicuius castri, in quo possint exercere iurisdictionem ciuilem & criminalem, ut eam habent & exercent iudices ordinarii dicta villa de Xaralizejo.

Quæ verba insinuant, quod sicut exercentes officia mechanica abiecta, ita præstites ministeria villa repelluntur & priuatur officiis honoris. Et in l. tit. 6. part. 1. assignans exempla ministeriorum vilium, dicit, quod similia seruitur etiam villa: sed ministeria caponis & stabularij sunt similia, vel inferiora ministeria eis seruitis vilibus, quæ in prædicta lege designantur; Ergo ministeria caponis & stabularij sunt infima & villa, & consequenter repellent prædictum Iacobum & Franciscum ab officiis honorificis iudicium ordinarium prædictæ villa de Xaralizejo.

15 Et quamvis officium stabularii & cauponis ex se non esset vile, sufficeret esse probatum, quod in Hispania communiter huiusmodi officia reputantur vilia: quia id officium dicitur vile & sordidum, quod pro tali reputatur, vt affirmant Ioan. de Platea & Lucas de Penna in l. maximarum, c. de excessu muner. citantes text. in l. fin. in princ. ff. de munib. & honorib. ibi, Calendarii quoque curatio & questura in aliqua ciuitate inter honores non habetur. &c.

16 Item † exercentes officia stabularii vel cauponis communiter solent esse personæ pauperes, quæ de suo non possunt se alere, vt tradunt Ioan. de Platea & Lucas de Penna in l. ad subiuncta, C. de decurionib. lib. 10. Sed qui ita tenues & exhausti sunt, vt non modo publicis honoribus pares non sint, sed etiam vix de suo victu se sustinere possint, & minus vtile & nequaquam honestum est, talibus mandari magistratum, praesertim, cum sint, qui conuenienter rei & sua fortuna & splendori publico possunt creari. Verba sunt text. in l. rescripto duorum fratrum, in versic. ceterum, ff. de munib. & honor. quæ optime adaptatur casui, de quo agimus, vt ex hoc duntaxat capite paupertatis possint repelliri dicti Iacobus & Franciscus ab his magistratibus, ad quos fuerunt nominati; Quandoquidem probatum existit, ipso esse pauperes. Et hac ratione pauperes exercentes officia, prout sunt caupones & stabularii, censentur pauperribus lucris, ob quod sunt repellendi ob officiis honoris, vt insinuare videtur text. in l. ne quis, C. de dignit. lib. 12. ibi, diuersi pactis turpibus lucris. &c.

17 Confirmantur † superiora: nam illusoria est electio seu nominatio ad officium publicum honoris, & contentum habita, quando sit de personis, quibus non est virtus & vita sufficiens, vt colligitur ex authent. de defensor. c. iur. in princ. versic. nunc autem, collat. 3. Multa enim inconvenientia sequentur in pernicie administrationis iustitiae & gubernationis illius villa, si predictus Iacobus & Franciscus, qui fuerunt stabularius & caupo, prouherentur ad officium iudicium ordinariorum, inter quæ non minimum foret, quod eos certi vicini illius villa contentem habent.

Ex predictis ergo colliguntur multæ causæ, ob quas dicti Iacobus & Franciscus non potuerunt eligi nec confirmari ad predicta officia honoris: tum, quia officia sua stabularii & cauponis ex se sunt vilia & infama: tum, quia communiter in Hispania censentur infames: tum, quia exercentes dicta officia emerunt vtilitatem, vt reuenerentur aduenientibus cauponam vel stabulum: tum, quia sunt pauperes, & non possunt de suo patrimonio se alere.

Reliquum est respondere & satisfacere fundamen- tis, quibus dicti electi & Concilium dictæ villa de Xaralizejo nituntur defendere suam nominationem.

In primis declinantur iurisdictionem iudicis maioris Episcopi dictæ villa, vt non possit cognoscere & definire, an sit repellenda seu visitanda predicta nominatio: quia virtute sententia in rem iudicatam transacta, nec Episcopus, nec iudex maior a se datus, cognoscere possunt de causa tam ciuilibus, quam criminalibus in prima instantia, sed iudices ordinarii dictæ villa. Nam ad hoc respondemus, verum esse in causa, quæ agitantur inter vicinos predicta villa, sed de nominatione & electione a Concilio dictæ villa facta iudicium & officium eiusdem, bene potest Episcopus ipsum; iudex cognoscere in prima instantia; An debeat admitti, confirmari vel repelliri? Quoniam cum ad ipsum virtute exse- quitoria late in contraditorio iudicio pertineat co- firmatio predictorum iudicium & officium in prima instantia, necessario consequitur, vt in eadem prima instantia possit inquirere, cognoscere & decidere ex officio vel ad instantia partis, vtrum nominati a predicto

Concilio debeant admitti, vel repelliri: Nam † ad quem pertinet institutio & confirmatio, pertinet etiam de-

stitutio, text. in c. cum ex iniuncto in fin. de heret. & in c. i.

& 2. de capellis Monach. Item † ad quem pertinet ius

confirmandi electionem, spectat etiam cognoscere de

defectu & inabilitate electorum ex officio, vel ad in-

stantiam partis, & repellere & infirmare electionem de

eo factam, quando subsistit ista & rationabilis causa in-

quirendi & repellendi, text. in c. venerabilis, & in c. mi-

hil et, de elect. notarij in c. cum nostris, de concess. prob.

Et consummatur, † quia nominati ad magistratum non ha-

bent solidam iurisdictionem, quouliq; fuerint confir-

mata Superiore, cui competit confirmatione: nam ab eo

consentient habere solidam iurisdictionem, vt est text. in

l. defensor. la. 4. C. de defens. ciuit. & notari Angel. in authen-

defensor. c. i. de cetero, collat. 3.

Confirmatur, † quia ex hoc, quod competit alicui

ius confirmandi nominatos ad aliqua officia, censem-

tur competere ius superioritatis in nominatos, vt no-

tat Bald. in l. fin. C. de legib. tradit. Felin. in c. i. de const.

Deinde non obstat iustitia, quam prætendit Episco-

pus Placentin. id quod ex parte nominatorum & Con-

cili i. Xaralizejo allegatur, scilicet, quod cum in ex-

sequitoria seu sententia, quæ transiuit in rem iudica-

tam, ab eisdem partibus producta non explicetur, quod

nominandi ad magistratum non sint caupo & stabula-

rius; ex hoc censemetur permittere, quod potuerint no-

minari seu eligi predicti Iacobus & Franciscus ad officia

iudicium ordinariorum dictæ villa. Nam huic obie-

cutioni facile potest responderi, scilicet, quod in prædi-

ca exsequitoria seu sententia omnino expresse caue-

tur, quod sint personæ habiles & sufficietes: & licet id

non caueretur, predicta exsequitoria esset intelligentia

& interpretanda de nominatione personarum habili-

um & capacium, non tñ de inhabilitibus & incapacib.

Nam † omnis dispositio generaliter loquens de per-

sonis admittendis ad aliquod officium, est intelligentia

& interpretanda de idoneis & capacibus, tex. in l. tu-

tor pupilli, & prodigiis, ff. de iure iur. & in specie est text. in l.

rescripto, in princ. ff. de munib. & honorib. ibi, constitutio,

qua cautum est, prout quisque decurio datum est, ut in &

magistratum adipiscatur, roris seruari debet, quoties idoneos & sufficietes homines esse contingit, &c. Quæ verba manifeste insinuant, ita interpretanda fore verba exse-

quitoria, quibus se fundat predicti nominati & Con-

cilium villa de Xaralizejo.

Item non obstat consuetudo allegata per predi-

qua dicunt esse introductum, vt caupo vel stabularius

possint nominari ad predicta officia: Siquidem † lon-

ga consuetudo in electionibus officialibus est custodienda, tex. iuncta gl. fin. in l. super creandis, C. de iur. ff. lib. 10.

& in l. actuariorum, C. de numerar. & actuar. lib. 12. Et † in 24

specie longa consuetudo admittenda ad officia pu-

blica magistratus seu honores personas certe & tatis ob-

seruanda, text. in l. non tantum, versic. nonnunquam etiam

longa consuetudo, ff. de decur. vbi Bart. notat, quod in

istis honoribus decernendis est in spicenda consuetudo, &c. Nam ad hoc multipliciter respondetur: primo,

quod talis consuetudo non est probata, quia licet fuerit probatum, quod dictus Iacobus tempore illustrissimi quoniam domini Gutierrez fuerit ele-

ctus iterum ad officium iudicium ordinarii dictæ villa,

cum esset stabularius: vnum tamen actus non inducit

consuetudinem, vt notari gloss. in rubric. C. que sit longa

consuetudo & notatur in cap. cum Ecclesia Sutrina, de cau-

posse, & prop. & in l. de quibus, ff. de legib.

Nec etiam obest, quod tempore quondam dicti Il-

lustrissimi Gutierrez fuerit confirmatus in eodem offi-

cio idem Didac. a iudice maiore dicti Domini Episco-

pi, quia hoc dignitat Episcopali atq; successoribus in

eadem

Consilium Trigesimum Primum.

eadem obesse non potuit, maxime, cum non sit con-

suetudo praescripta de hoc.

Vel alio modo respondeo, quod consuetudo in elec-

tionibus magistratum est obseruanda respectu sole-

nitatis & modi, quo facienda est talis electio, & hoc

casu loquuntur text. supra citati in l. super creandis, & in

l. actuariorum, vel seruanda est consuetudo longa respectu

certæ & tatis nominatorum seu electorū ad officia ma-

gistratus seu decurionatus, licet talis consuetudo sit

contra ordinatum in iure, quo casu loquitur tex. in pre-

dicta non tantum, versic. nonnunquam etiam, ff. de decur.

25 At † consuetudo, quod inhoneſta & viles personæ

admittantur ad officia publica magistratus seu hono-

ris, prout sunt caupones & stabularii & reuenditores,

non procedit: tum, quia est contra ius publicum, &

sunt iura vulg. tum, quia est inhoneſtum, vt vendentes

venſilia admittantur ad officia publica honoris, vt pro-

batur in l. en. qui venſilia, versic. inhoneſtam, ff. de decur.

Sed consuetudo contra honeſtatem non procedit, ut in

c. cum decorem, de vita & honest. cler. Nam quæ sunt con-

tra honeſtatem, non dicuntur esse nec fieri posse, l. si

quis a liberis, & si vel parvus, ff. de liber. agno. l. filium, ff. de

condit. inst. ¶ Tum † etiam, quia est lege vel consuetu-

dine caueratur, vt ad officia publica magistratus seu ho-

noris admittantur homines certe conditionis, illud tamen

est intelligendum, si donec sint: Nam non valer

consuetudo seu ordinatio, vt minus idonei vel minus

sufficietes admittantur ad predicta officia publica, vt

est tex. in l. vi gradatim, in princ. ff. de munib. & honor. Cu-

ius verba sunt hæc: Et si legi municipal caueratur, ut pre-

ferantur in honoribus certa conditionis homines, attamen

scindendum est, hoc esse obſcurandum, si donec sint, & na- rescripto Dni Mariae continetur, &c.

Facit text. in l. rescripto, in princ. versic. constitutio, eod.

tu. ff. de munib. & honor. ex quibus inferatur verus intelle-

ctus ad l. honor. in princ. ff. de decur. confirmatur: quia lex

municipalis vel consuetudo, (siquidem valet argumen-

tuum de uno ad aliud) cuius prætextu prætenditur,

vt viles personæ admittantur ad officia publica magi-

stratus & honoris, tendit in contagione & contra ius

publicum talium officiorum, vt probatur in l. si cobor-

tal. C. de cobor. lib. 12. ibi, ut omnis honor atque militia a

contagione huiusmodi segregetur, & sic talis consuetudo

non valet nec procedit.

Nec etiam obest, quod aduersa partes allegant, nem-

pe depositis officia stabularii & cauponis, cum pri-

mus fuerint nominati iudices a Concilio dictæ villa

& hoc sufficiere, siquidem iura supra allegata hoc catu

id non prohibeant.

27 Nam † ad hoc respondemus, negando hoc suffi-

ciente, cum per exercitum dotorum officiorum ipsorum

personæ remanserint sordiditate seu vilitate infectæ, ita

vt nequeant postea habere officia honoris, quamvis